

Mediantkrant

De MediantKrant is een uitgave van Mediant Geestelijke Gezondheidszorg en geeft een beeld van de ontwikkelingen binnen Mediant.

De MediantKrant verschijnt 1 tot 3 keer per jaar

MEDIANT
KENNIS
FESTIVAL 2024

4
JULI

**Noteer vast in de agenda:
Kennisfestival!**
Meld je aan via
mediant.nl/kennisfestival

Mediant
geestelijke
gezondheidszorg

25
jaar

25 jaar Mediant een feestelijk jaar vol veranderingen

Dit jaar viert Mediant haar 25-jarig jubileum. In een kwart eeuw gebeurt er veel. Daarom staan we tijdens het kennisfestival stil bij 25 jaar ontwikkelingen bij Mediant en de GGZ. We kijken niet alleen terug, we hebben ook aandacht voor vernieuwde inzichten en we werpen een blik in toekomst.

Dit doen we met onze medewerkers, maar ook met verschillende gastsprekers. Het belooft een inspirerende middag en avond te worden. De afgelopen 25 jaar waren er belangrijke ontwikkelingen. Zo werden we in 2000 geconfronteerd met de Vuurwerkkramp. Deze crisissituatie zorgde voor het ontstaan van het Centrum voor Psychotrauma. Nieuwe behandelingen en ontwikkelingen in therapieën kwamen voorbij. Ook de technologie ontwikkelde zich in rap tempo. De mogelijkheid voor online therapie diende zich aan en verschillende (zelfhulp) apps werden ontwikkeld. Destigmatisering kreeg steeds meer aandacht en het werken met ervaringsdeskundigen is ingebed. Openheid over mentale problematiek is gelukkig steeds normaler aan het worden. We richten ons steeds meer op preventie om psychische problemen te voorkomen. Op 4 juli hebben we een mooi programma samengesteld met sprekers die vanuit verschillende invalshoeken 'verandering en transformatie' belichten. Kijk voor het gehele programma op pagina 6 en 7. Ben je nieuwsgierig geworden? Meld je dan snel aan via www.mediand.nl/kennisfestival. We hopen je te ontmoeten op de derde editie van het Mediant Kennisfestival!

Martin Bijker en Arnoud Jansen
Raad van Bestuur

JAARGANG 14 - VOORJAAR 2024

Instapteams in Enschede en Hengelo

Een andere manier van hulpverlening

Tijdens het Kennisfestival op 4 juli a.s. is het thema verandering en transformatie. Een belangrijke verandering is onder andere het instapteam.

Vorig jaar zag het Instapteam het levenslicht. Dit is een groep van professionals uit diverse organisaties – waaronder Mediant – die samen met de inwoner probeert te begrijpen waar zijn/haar behoefte ligt, om vervolgens zo efficiënt mogelijk hulp te verlenen. Enschede en Hengelo kennen nu samen drie instapteams. Wekelijks komen ze bij elkaar om hun werkzaamheden te evalueren en casussen te bespreken.

Iris de Keijzer is vanuit Mediant – als projectmanager betrokken bij de Instapteams. Ze vertelt: 'Als een inwoner bij de huisarts komt met bijvoorbeeld depressieve klachten, dan verwijst de huisarts hem of haar al snel door naar een ggz-instelling zoals Mediant. Maar heeft de inwoner daar behoefte aan, ligt daar de oplossing? Of zijn de oorzaken van de klachten op een andere manier op te lossen? Met de Instapteams ondersteunen we inwoners op een andere manier. Voordat te snel een doorverwijzing naar de tweedelijns ggz plaatsvindt. Iris legt uit dat de depressieve klachten ook te maken kunnen hebben met bijvoorbeeld schulden, problemen op het werk of een relatiebreuk.

Iris: 'In die gevallen is het misschien helemaal niet logisch om doorverwezen te worden naar een ggz-instelling. Als Instapteam kijken we aan de hand van een netwerk intake

samen met de inwoner naar de thema's die spelen in zijn of haar leven. Die maken we inzichtelijk. Ook kijken we naar wat de inwoner zélf kan doen en hoe zijn netwerk is.'

Pas daarna kijkt het Instapteam of expertise nodig is van een van de teamleden en wie het beste kan aansluiten of ondersteunen. Iris: 'Bij het Instapteam zijn collega's vanuit verschillende domeinen werkzaam, een wijkteammedewerker, medewerkers van Tactus, Mediant, Estinea, Inclusio en een gedragstherapeut betrokken: de spreekwoordelijke gereedschapskist is dus goed gevuld en direct voorhanden.'

Blijvende constructie

Het idee om Instapteams in het leven te roepen, komt niet uit de lucht vallen. Het is voortgekomen uit het Integraal Zorgakkoord (IZA). Daarmee is het ook geen pilot of project, maar een blijvende constructie. 'Maar het is niet in beton gegoten,' geeft Iris aan. 'Wekelijks zitten de drie Instapteams bij elkaar. Niet alleen om de inwoners te bespreken die voorgedragen zijn, maar ook om te praten over wat we doen, over onze visie en wat eventueel anders zou moeten.' Iris benadrukt dat het werken in een keten – de traditionele manier van werken – niet slecht of verkeerd is, maar dat door samenwerking meer 'ontschot' kan worden. Iris: 'Het voornaamste doel is: betere zorg op de juiste plek op het juiste moment voor de inwoner. Niet elke inwoner met psychische klachten heeft tweedelijnszorg nodig; we kunnen veel mensen sneller op een beter passende manier helpen. Het doel is de wachtlijsten bij de ggz-instellingen te verkorten.'

Wat is het Verkennend Gesprek?

Het Verkennend Gesprek is een manier om te onderzoeken wat de context van het psychisch lijden is. Hierbij staan vier vragen centraal: Wat is er gebeurd? Wat zijn je gevoeligheden en je krachten? Waar wil je naartoe – wat is voor jou belangrijk? Wat heb je nodig om die doelen te bereiken?

Daarbij ligt de focus op gezondheid en niet op ziekte. Het concept van positieve gezondheid gaat uit van samenhang tussen alle levensgebieden. Uit het gesprek rond de vier vragen wordt de context duidelijk. Daarna kijkt het Instapteam samen met de inwoner hoe deze het beste geholpen kan worden.

Het Verkennend Gesprek wordt door twee leden van het Instapteam gevoerd. Eventueel wordt er een tweede of derde gesprek ingepland. De inwoner houdt zoveel mogelijk regie op de uitkomst en het vervolg van het Verkennend Gesprek. Dit gesprek wordt gevoerd op basis van de principes van de netwerkintake. Dit is een methode om het gesprek te voeren als

start van een behandeltraject, een second opinion of een andere behandelvorm, om een breed beeld te krijgen van de problemen die spelen en wie erbij betrokken zijn.

In het huidige systeem worden patiënten met geestelijke klachten vaak direct verwezen naar de ggz door de huisarts. Maar dan blijkt soms dat een patiënt problemen heeft die niet of niet alleen (beide kan) opgelost kunnen worden in de ggz, zoals bijvoorbeeld eenzaamheid, schulden of een scheiding.

Vroeg stadium

Met het verkennend gesprek kan de huisarts in een vroeg stadium de hulp inroepen van ggz-experts. De experts beoordelen welke hulp een patiënt het beste kan krijgen. Zo wordt voorkomen dat iemand onterecht op een wachtlijst voor een ggz-instelling terecht komt. En wordt verergering van de problemen mogelijk ook voorkomen.

Gemak voor de huisarts

Peter Lansink, die als manager van de wijkteams betrokken is bij de Instapteams, vertelt over een inwoner waarbij het Instapteam van betekenis was: 'Deze jonge inwoner met een licht verstandelijke beperking rookte tien blowtjes per dag. Een paar jaar geleden verwees de huisarts hem naar de verslavingszorg. De verslavingszorg stuurde hem naar huis omdat de jongen het blowen niet als een probleem ervaarde. Een paar jaar later werd hij doorverwezen naar Mediant; misschien heeft hij autisme en zou dit zijn klachten kunnen verklaren. Maar er is een wachtlijst bij het onderzoekscentrum. En dan; wat heeft deze inwoner aan dit label?' Peter voegt eraan toe dat twee leden van het Instapteam met deze jongeman een Verkennend Gesprek hebben gevoerd; een gedragstherapeut met kennis van LVB en een medewerker van een welzijnsorganisatie. Ze maakten een plan om de jongeman te ondersteunen en koppelden dit terug aan de huisarts. Peter: 'Het systeem is hardnekkig; huisartsen verwijzen snel door. En dat is begrijpelijk vanuit de hoge druk en snelheid. We moeten huisartsen helpen hetzelfde te doen. Met een paar huisartsen zijn er al afspraken gemaakt over de samenwerking met het Instapteam. Iris: 'Als deze huisartsen een inwoner op het spreekuur krijgen bij wie heel veel speelt, maar er is niets aan de hand op somatisch gebied, dan dragen ze deze inwoner over aan de POH die onderdeel uitmaakt van het Instapteam. De POH neemt vervolgens deze casus mee naar de vergadering van het Instapteam. Dit levert de huisarts veel gemak op.' Peter en Iris leggen uit dat inwoners niet alleen via de huisarts bij het Instapteam komen, maar dat het ook een inwoner kan zijn die al langere tijd in de caseload van bijvoorbeeld een wijkteammedewerker zit. Iris: 'Een wijkteammedewerker kan dan contact opnemen met het Instapteam voor consultatie en advies.'

Deze mensen en organisaties zijn aangesloten bij de Instapteams:

Momenteel zijn er drie instapteams. Dit zijn de pionierende teams in Twente. Naast de Instapteams in Enschede Noord en Glanerbrug, is er een Instapteam in Hengelo. Iris: 'Voorlopig gaan we niet uitbreiden, maar blijven we deze teams ontwikkelen, in samenspraak met organisaties en huisartsen. Want om deze nieuwe vorm van hulpverlening door te zetten, is het belangrijk dat alle neuzen dezelfde kant op staan.'

Floortje Scheepers is als hoogleraar Innovatie in de GGZ betrokken bij de instapteams. Zij deelt haar visie achter de netwerkintake.

Tijdens het Kennisfestival op 4 juli a.s. spreekt Floortje niet specifiek over de instapteams maar wel over de vernieuwing in de GGZ. Zorg dat je erbij bent!

www.mediant.nl/kennisfestival

Onlangs in het nieuws (bron: TC Tubantia)

Nieuwbouw Mediant

Mediant hoopt nog dit jaar te starten met een groot nieuwbouwproces. Projectleider Henk Gerritsen en voorzitter Martin Bijker van de raad van bestuur willen twee vliegen in een klap slaan: het sombere en verouderde complex in Enschede vervangen en de manier van werken in de hele organisatie eigentijds maken.

Om met dat laatste te beginnen: Mediant clustert de zogenoemde multidisciplinaire zorg op zijn Helmerzijde terrein aan de Broekheurnering. Dat betekent dat het expertisecentrum voor persoonlijkheidsstoornissen De Boerhaven in ziekenhuis ZGT en locatie de Opmaat in Hengelo verhuizen naar Enschede.

Alle bedden naar Enschede

Mediant heeft in totaal 276 'klinische bedden', die straks enkel in Enschede zijn. Ook concentreert Mediant straks de specialistisch ambulante zorg voor volwassenen (locatie Raiffeisenstraat, Enschede) en die voor jeugd (locatie Roessinghsbleekweg, Enschede) op het terrein van Helmerzijde.

Houten bouwmaterialen werken positief op het welzijn van GGZ-cliënten

Henk Gerritsen

Tegelijk ontwikkelt Mediant in de regio ten minste vier regiocentra voor cliënten met minder ingewikkelde klachten, die aan een zogenoemde enkelvoudige behandeling voldoende hebben. "Zo komt die zorg dicht bij de cliënt", zegt Bijker. De verwachting is dat die centra in Enschede, Hengelo, Oldenzaal of omgeving en de streek rondom Haaksbergen en Hof van Twente komen. Mediant bestrijkt globaal Oost-Twente, terwijl West-Twente het gebied van Dimence is.

Problemen beoordelen

In deze regiocentra wil Mediant de samenwerking met wijkcoaches en huisartsen versterken. Instapteams zullen beoordelen hoe en door wie problemen het best kunnen worden aangepakt. Mediant heeft er daarvan sinds vorig jaar al drie, maar dat worden er zeker zeven of meer.

"Als iemand depressief is vanwege schulden, moeten in de eerste plaats die schulden worden opgelost", zegt Bijker. Het is een voorbeeld van waar de samenwerking toe moet leiden: geen onnodige psychiatrische behandelingen.

"We willen ingrijpen voordat het uit de hand loopt. En bepalen welke hulp nodig is willen we meer samen doen met huisartsen en collega-instellingen en -organisaties."

Minder in de auto

Mediant wil bereiken dat expertises dicht bij elkaar komen, wat de kwaliteit bevordert. Bovendien wordt de reistijd van de experts beperkt, waardoor ze feitelijk meer kunnen werken, een noodzaak in deze tijd van krapte op de arbeidsmarkt. "Je wilt niet dat die schaarse behandelaars in de auto zitten", zegt Bijker. Ten slotte wordt het er volgens hem voor cliënten ook duidelijker op als Mediant geen wirwar aan vestigingen meer heeft.

De plannen hebben gevolgen voor de vele locaties waar Mediant zit, in de eerste plaats voor Helmerzijde in Enschede. Het is het goede moment voor ingrijpen in het vastgoed. Gerritsen vertelt dat het in 1983 opgeleverde complex niet meer van deze tijd is. "Behalve het deel dat net is gerenoveerd, is het niet meer functioneel, gedateerd en totaal niet duurzaam", zegt hij. "De kou van buiten is met vijf minuten binnen."

Tegen de vlakte

Gerritsen schat in dat zo'n 75 procent van de bebouwing tegen de vlakte gaat. Er komt iets hogere bebouwing voor terug - tot maximaal vier bouwlagen - met in totaal meer vloeroppervlakte dan nu. Door het meer in de hoogte te zoeken, wil Mediant de groene omgeving sparen.

Ik zou het fantastisch vinden als we onze duurzame en circulaire ambitie kunnen verwezenlijken in een helend complex.

Martin Bijker

Concreet op dit moment is de nieuwbouw van een complex met 48 appartementen. Daarvoor moeten bomen wijken, en die zullen worden hergepland. Mediant wil er eind dit jaar mee starten. Een wijziging van het bestemmingsplan is niet nodig. Als het klaar is kunnen andere gebouwen worden leeggemaakt en begint de grote operatie van verschuiven, slopen en bouwen waarvan Gerritsen de hoofdlijnen heeft uitgewerkt.

Helende omgeving

Momenteel is Mediant op zoek naar een architect. Gerritsen en Bijker vertellen dat ze in het land hebben gekeken naar hoe andere organisaties nieuwbouw realiseren die het behandelproces van psychiatrische patiënten ondersteunt.

Gerritsen: "Afgelopen jaren is er steeds meer onderzoek gedaan naar de invloed van zichtbare houten bouwmaterialen op het welzijn van GGZ-cliënten. Dat blijkt zeer positief te zijn. Dat geldt ook voor natuurlijke tinten en andere natuurlijke materialen. Ook betrokkenheid vanuit de buurt en voldoende 'reuring' op het terrein helpen cliënten, omdat ze merken onderdeel van de maatschappij te zijn. Dit draagt allemaal bij aan een helende omgeving."

Bijker: "Ik zou het fantastisch vinden als we onze duurzame en circulaire ambitie kunnen verwezenlijken in een helend complex."

Open kaart

Mediant wil vroegtijdig open kaart spelen naar de buurt, zodat die het niet via derden verneemt. Met de gemeenten Enschede en Hengelo zijn de eerste gesprekken gevoerd. Bijker en Gerritsen zeggen dat eigenlijk alleen de uitgangspunten - de beweging - vaststaan en dat tal van vragen nog moeten worden beantwoord. Bijvoorbeeld: wat te doen met het Helmertheater, wat met de restaurants, wat met de sportvoorzieningen, en wat met de verkeersafwikkeling? Nu is er één toegang, straks mogelijk twee of zelfs drie.

De ontwikkeling van de rente en de bouwkosten zal de komende jaren ook van invloed zijn. "We moeten flexibel zijn", zegt Bijker. Mediant gaat meer werk digitaal doen, maar hoeveel precies is nog onduidelijk. Wat hij wel al zeker weet is het volgende: als de nieuwbouw begint, mag zijn vader er een hoofdrol in spelen. "Hij was de eerste algemeen directeur van TPZ Helmerzijde en legde de eerste steen. Hij mag ook de eerste steen weghalen."

HET THEMA VAN HET KENNISFESTIVAL IS DIT JAAR:

25 jaar Mediant

een feestelijk jaar vol veranderingen

Kom naar het Mediant Kennisfestival op 4 juli 2024 en volg een workshop, inspirerende presentatie of interactieve sessie op ons festivalterrein te Helmerzijde in Enschede!

25

Floortje Scheepers

hoogleraar Innovatie in de GGZ

Floortje houdt zich bezig met verschillende innovatieprojecten waarmee zij de GGZ hoopt te transformeren naar een netwerkorganisatie waarin kennis en kunde gedeeld worden en behandeldoelen gezien worden als een gezamenlijke verantwoordelijkheid

"De zorg verandert en ook in de ggz is dit merkbaar. We transformeren langzaam naar een integrale, mensgerichte aanpak. Waarom is dit nodig en hoe zorg je dat iedereen zich verantwoordelijk voelt voor dit proces? Kom naar mijn presentatie en ontdek de urgentie en noodzaak van verandering. Daarnaast geef ik je inzicht in de aanpak om vanuit meervoudig perspectief aan de slag te gaan."

Verandering is een constante metgezel in ons leven, maar hoe beïnvloedt het ons zelf en ons werk met cliënten? Ontdek samen met ons wat de toekomst in petto heeft en hoe we ons kunnen voorbereiden op de (on)verwachte wendingen die komen gaan. Verandering is niet iets om te vrezen, maar eerder een kans om te groeien en te bloeien. Mis deze unieke kans niet om te leren, te delen en geïnspireerd te worden! We verwelkomen je graag op onze presentatie over de kracht van verandering op 4 juli a.s. om 15.30 uur.

Programma

14.30 Opening

14.40 Mentaal verhaal. Het ervaringsverhaal van...

15.30 De kracht van verandering

16.15 Mirjam Spitholt, voor een inspirerende, zielsverbindende, geestelijk verrijkende geluuskunde sessie

17.15 Buffet

18.45 Anneke van Westerlaken over leiderschap en verandering

19.30 Floortje Scheepers over de transformatie in de GGZ

Wil je gelijk of wil je geluk?

Mirjam Spitholt

Naast het geven van bedrijfseconomische vakken op Saxion Hogeschool ontwikkelde Mirjam het vak geluuskunde. Met zeer veel plezier geeft zij deze lessen op school aan leerlingen en docenten. Daarnaast verzorgt zij presentaties en trainingen in het bedrijfsleven in binnen- en buitenland. In 2018 schreef ze het boek: "Wil je gelijk of wil je geluk?". Tijdens het festival neemt Mirjam je mee in een inspirerende geluuskunde sessie.

Antoinette Aldenkamp

is na de geboorte van haar zoon als client terecht gekomen in de psychiatrie. Een zoektocht naar diagnoses, de juiste therapie, medicatie, herstel en zingeving volgde. In haar verhaal wordt duidelijk dat een betekenisvol bestaan niet onbereikbaar hoeft te zijn wanneer men kijkt naar kracht in plaats van naar kwetsbaarheid. Ze neemt je mee in haar ziek zijn, haar herstel en de carrière die ze daarna binnen Mediant is gestart. Nieuwsgierig geworden? Meld je aan en laat je inspirere..

Antoinette werkt inmiddels 10 jaar bij Mediant en is van vrijwilliger doorgegroeid tot ervaringsdeskundige en van daaruit naar de rol van coördinator waarin zij alle (familie) ervaringsdeskundigheid en Bureau Herstel leidt.

Kom luisteren naar het verhaal van Antoinette en meld je aan voor haar presentatie voor het tijdstip om 14.40 uur.

Anneke Westerlaken

spreker op het Kennisfestival van Mediant

Anneke Westerlaken, voorzitter van branchevereniging ActiZ, bestuurder en toezichthouder deelt waardevolle inzichten over leiderschap en verandering.

Anneke benadrukt het belang van gedeeld leiderschap. Volgens haar moet gedeeld leiderschap idealiter niet ontstaan vanuit dwang of belangenspel, maar vanuit een interne motivatie of visie.

Ze vertelt over haar eigen ervaring en verandering. Haar loopbaan illustreert haar veelzijdigheid. Anneke begon op de Mavo en stapelde vervolgens haar opleidingen met als rode draad de verbinding tussen praktijk en beleid.

Ze zet zich in voor diverse aspecten van de samenleving, waaronder een inclusieve arbeidsmarkt en diversiteit.

Anneke Westerlaken gaat met aanwezigen graag op zoek en in gesprek over leiderschap en verandering.

CLAIM NU JE TICKET

4

JULI

Tijdens deze inspirerende middag/avond kun je daarnaast uitgebreid netwerken en genieten van muziek en lekker eten.

Kom naar het Kennisfestival en ontdek de kracht van verandering!

Meld je aan via www.mediant.nl/kennisfestival of scan de QR-code.

88 Mediantkrant voorjaar 2024

Parkeren op locatie Helmerzijde is niet mogelijk. Kom zoveel mogelijk op de fiets / met OV of maak gebruik van de parkeerplaats van EHV, Geessinkweg 148 in Enschede. Je loopt dan via de achterzijde het terrein van Mediant op.

COLOFON

Redactie MediantKrant
Suzan Arkema,
Kjell Veldman

Eindredactie
Yvette Haaker-Loves

Mediant GGZ
Broekheurnering 1050
7546 TA Enschede
prcommunicatie@mediant.nl

Ontwerp
Twentie design en dtp

MEDIANT
KENNIS
FESTIVAL 2024

CLAIM NU JE TICKET

